

הדובדבן שבקצפת

שבקליפורניה, ומתוכנית הטיפול בתחנת הנסיונות סמרלנד – שבקנדה. זני הדובדבן החמוץ הובאו מהונגריה. הזנים נטעו בשתי חוות עם תנאי אקלים שונים מבחינת צבירת מנות הצינון. בחוות מתתיהו כ- 700 מטר מעל פני הים ובחוות פכמן בגובה כ- 1000 מטר מעל פני הים. ואכן יש הבדלים ניכרים בהתנהגות הזנים בחוות השונות בכניסה לפוריות, ביבולים, בהסתדקויות ולפעמים אף במופע הפרי.

מטרות המחקר

הבאת זנים טובים מהקיימים לאותה תקופה. הרחבת עונת השיווק – זנים המבשילים עם ולפני הבורלה זנים המבשילים לאחר הבינג. התאמת הזנים לאזורי הגידול השונים.

גילם של רוב העצים הוא 9 ולכן ברוב הזנים זו השנה החמישית בה אנו רואים פרי. במתתיהו נאספו נתונים גם מחלקה צעירה יותר נטיעת 2003.

לאחר חמש שנות מחקר ובהתייחס לחלקות מסחריות בהן קיימים חלק מהזנים אפשר להסיק את המסקנות הבאות.

Minnie Royal = 91LA432 זן עם פוריות

טובה ברוב השנים הפריה עצמית טעם מצוין וכשר השתמרות טוב מאד גודל פרי בינוני קטן (20-24) הזן מבשיל כשבוע עד עשרה ימים לאחר הבורלה. בגלל גודלו הלא מספק אין זן זה מומלץ לנטיעה.

Royal Dawn = 104EB90 זן עם פוריות

מצוינת הפריה עצמית טעם מצוין גודל פרי גדול (24-27) הזן מבשיל עשרה ימים לאחר הבורלה. מומלץ לנטיעה

לזנים **סמבה**, **סילביה**, **קריסטולינה** איכויות פרי טובות מאד, אך פוריותם מוטלת בספק ולכן אינם מומלצים לנטיעה.

הזן **סוויטהרט** מתנהג במסחר באופן שונה מהחוות. במסחר הזן מצטיין באיכויות ופוריות מצוינת. נקטף כשבוע עד עשרה ימים לאחר הבינג ומתאחסן בצורה טובה מאד. לזן דרישות צינון גבוהות והוא מומלץ להר הגבוה מ- 800 מטר ומעלה.

הזנים **סנדרה** ו**סימפוני** פסולים.

בחינת שיטות עיצוב דובדבן

היקף ענף הדובדבן בישראל הוא כ-4,000 דונם. אופי הצימוח של עץ הדובדבן הינו צירי וסיעוף הענפים קשה מאד. עצי הדובדבן מאחרים להיכנס לפוריות ורק בשנה השישית או השביעית מנטיעתם מגיעים ליבול מלא. עד היום לא הייתה "תורת עיצוב" מסודרת בענף בארץ ולמעשה כל נטע מעצב את העץ כיד הדמיון הטובה עליו

מטרות המחקר היא ליצור "תורת עיצוב". כלומר לייצר פרוטוקול עיצוב גיזום לכל אחת מהשיטות הנבחנות ומצוא בין כל הצורות הנבחנות אחת או יותר הנותנות מענה לכניסה מוקדמת לפוריות לאיכות פרי ואפשרות תחזוקה רב שנתית קלה ויעילה.

במהלך המחקר נבחנו הזנים לפינס, סטלה קומפקט על כנת מהלב. שנת נטיעה קיץ / חורף 2005.

נבחנות 4 צורות עיצוב

1. גביע רגיל. מרווח נטיעה 3 מטר בין העצים
2. גביע זקוף מרווח נטיעה של 3 מטר בין העצים
3. ספניש בוש בגישה האוסטרלית. ספ/אוס מרווח נטיעה 2.5 מטר בין העצים
4. ציר מרווח נטיעה 2 מטר בין העצים.

■ בשנה השלישית כל העיצובים היו בפוריות מלאה.

■ סיכום 3 שנות יבול ניתן לראות ששיטת העיצוב בגביע 4 צירי נשאה את היבולים הגבוהים ביותר אך עם השנים ההבדלים בינה לשיטות האחרות קטנו ובתום 3 שנים אין הבדל מובהק בין השיטות השונות

■ בגביע הצירי גודל הפרי הוא הקטן ביותר כפי הנראה בגלל העומס הגדול.

■ לאחר 3 שנות יבול אפשר לסכם כי היעד של כניסה מוקדמת לפוריות הושג במלואו.

■ הבעיות שאותן יש לפתור הן קבלת ענפי צימוח חדשים וחיוניים בכל צורות העיצוב ובעיקר בגביע 4 צירי.

בחינת זני דובדבן

בשנים האחרונות הובאו ארצה ושחררו מההסגר זני דובדבן חמוץ ומתוק רבים. זני הדובדבן המתוק הובאו מהמטפח זייגר

עורך ראשי

דר' דוד כהן

עריכה ועיצוב

זמיר עשור

מערכת

אלקנה בן ישר, מנשה כהן, שלומי כפיר, איריס אדרי.

כתובת המערכת

בית מיג"ל, א.ת. דרומי קרית שמונה

מרכז מידע:

mop-zafon.org.il

דואר אלקטרוני

iris@migal.co.il